

SADRŽAJ

Predgovor	5
I/ PRAVO NA PRIVATNOST U SUVREMENOM INFORMACIJSKOM DRUŠTVU	15
1/ Pojam prava na privatnost	16
2/ Informacijska privatnost	18
3/ Pravo na komunikaciju kao novostečeno ljudsko pravo	22
4/ Pravo na privatnost i zaštita osobnih podataka u suvremenom informacijskom društvu	23
5/ Mediji i pravo na privatnost kao temeljno ljudsko pravo	30
6/ Zaštita djece na internetu	35
6.1. Osvrt na aktualno stanje u Europi i svijetu	35
6.2. Zaštita djece na internetu u Republici Hrvatskoj	37
6.3. Zaštita djece na internetu i GDPR	38
II/ INFORMACIJSKA SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA	40
1/ Pravni okvir informacijske sigurnosti i temeljni oblici zaštite	40
2/ Mjere i standardi informacijske sigurnosti	42
3/ Područja informacijske sigurnosti	43
4/ Provedba informacijske sigurnosti	45
5/ Nadzor informacijske sigurnosti	46
III/ MEĐUNARODNI PRAVNI OKVIR U POGLEDU INFORMACIJSKE SIGURNOSTI I ZAŠTITE PRAVA NA PRIVATNOST	48
1/ Opća deklaracija UN-a o ljudskim pravima	48
2/ Europska unija – zakonski regulativni okvir u pogledu informacijske sigurnosti i zaštite privatnosti	50
2.1. Sistematizacija europskih izvora prava	51
2.2. Osnivački ugovori	52
2.3. Sekundarni izvori europskoga prava	56
2.4. Izvori europskoga prava u području informacijske sigurnosti i zaštite osobnih podataka	57
3/ Europska konvencija o ljudskim pravima	61
4/ Konvencija o kibernetičkome kriminalu	63

4.1. Izmjene Kaznenoga zakona sukladno Konvenciji u trenutku potpisa Konvencije.....	66
5/ Konvencija Vijeća Europe o zaštiti osoba u svezi s automatskom obradom osobnih podataka.....	67
6/ Povelja temeljnih ljudskih prava EU	70
7/ Smjernica 95/46/EC o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnoga kretanja takvih podataka	71
8/ Smjernica EU 2002/58/EC o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti podataka u elektroničkom komunikacijskom sektoru	72
9/ Zaštita prava privatnosti pred Europskim sudom za ljudska prava	75
10/ Reforma zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji: novi zakonodavni paket osobnih podataka	80

IV/ AKTUALNI PRAVNI OKVIR ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI82

1/ OPĆE ODREDBE ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE.....	82
1.1. Temeljna načela zakonite obrade osobnih podataka.....	84
1.2. Pravo na obradu osobnih podataka bez suglasnosti nositelja podataka..	86
1.3. Obrada posebnih kategorija osobnih podataka	87
1.4. Sigurnost podataka	88
1.5. Obrada podataka preko obrađivača.....	89
1.6. Zbirke osobnih podataka, glavni registar i vođenje evidencije osobnih podataka.....	89
1.7. Obveza čuvanja tajnosti podataka.....	91
1.8. Prijenos podataka u inozemstvo	96
1.9. Obrada osobnih podataka u sredstvima javnog priopćavanja, u znanstvene svrhe i svrhe istraživanja.....	97
1.10. Obrada osobnih podataka putem videonadzora	98
1.11. Prava nositelja podataka.....	98
1.11.1. Izvješćivanje o prikupljanju podataka.....	98
1.11.2. Pravo pristupa osobnim podacima.....	99
1.11.3. Prigovor u vezi s izravnim marketingom.....	99
1.11.4. Ispravak, brisanje i blokiranje podataka	100
1.11.5. Utvrđivanje izuzeća u pravima.....	100
1.11.6. Donošenje odluke na temelju automatske obradbe podataka	101
1.11.7. Ulaganje prigovora, odgovornost za štetu i oslobađanje od odgovornosti	101
1.12. Tijelo zaduženo za zaštitu podataka	102
1.12.1. Djelokrug propisivanja.....	102

1.12.2. Nadležnosti i poslovi Agencije	103
1.13. Kaznene odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka	105
1.14. Pregled relevantne prakse Agencije	109
2/ ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA	122
2.1. Pristup informacijama	125
2.1.1. Pravo pristupa i utvrđivanje izuzetaka	125
2.1.2. Ispitivanje javnog interesa	127
2.2. Postupak pristupa informacijama	127
2.3. Odgovornosti javnih tijela	131
2.4. Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine	132
2.5. Kaznene odredbe	133
2.6. Nadzor nad provođenjem Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini – inspekcijski nadzor	134

**V/ ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA U EUROPSKOJ UNIJI I NOVA
OPĆA UREDBA O ZAŠTITI PODATAKA (GDPR)** 135

1/ Novosti koje je donijela Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR)	138
2/ Teritorijalno područje primjene GDPR-a	138
3/ Uvjeti privole obrade podataka	139
4/ Uvjeti koji se primjenjuju na privolu djeteta u odnosu na usluge informacijskog društva	139
5/ Pravo na brisanje (engl. „Right to be forgotten”)	140
6/ Službenik za zaštitu podataka	142
7/ Kazne za povrede nacionalnih pravila i upravne sankcije	143
8/ Zaštita osobnih podataka i pravo na privatnost u domeni prava prije primjene Opće uredbe o zaštiti podataka 2016/679	144
9/ Primjena Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka – „GDPR“ u hrvatskom pravu	148
9.1. Nova definicija pojma osobnih podataka i područje primjene GDPR-a	148
9.2. Odgovornost i transparentnost	153
9.3. Povrede podataka i sankcije	154
9.4. Pravo pristupa	156
9.5. Pravo na brisanje (pravo na zaborav)	157
9.6. Pravo na pritužbu	158
9.7. Pseudonimizacija	160
9.8. Integrirana zaštita podataka	161
10/ GDPR i procjena učinka na zaštitu podataka	162

10.1. Donošenje mjera za rješavanje problema rizika: zaštitne mjere, sigurnosne mjere i mehanizmi za osiguravanje zaštite osobnih podataka	163
10.2. Mjere za rješavanje problema rizika zaštite podataka i upravljanje sigurnosnim rizicima	166
10.3. Mehanizmi za osiguravanje zaštite osobnih podataka	169
10.4. Prethodno savjetovanje	171
10.5. Primjena Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR-a)	171
11/ Pravna sredstva i pravni lijekovi zbog povrede odredaba GDPR	172

VI/ DIGITALNA EKONOMIJA I EUROPSKI REGULATORNI OKVIR ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA - IZAZOVI I PERSPEKTIVE U PRIMJENI.....182

1/ Utjecaj razvoja novih informacijskih tehnologija na stvaranje i razvoj digitalne ekonomije i digitalnog tržišta	183
2/ Negativan utjecaj razvoja informacijsko-komunikacijskih tehnologija na zaštitu osobnih podataka na digitalnom tržištu	186
3/ Digitalno tržište i primjena GDPR-a na privole u obradi osobnih podataka	188

VII/ ZAŠTITA TAJNOSTI PODATAKA.....193

1/ Pojam tajne.....	193
2/ Pravni okvir za zaštitu tajnosti podataka u BiH	195
2.1. ZAKON O ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA BiH	195
2.2. ZAKON O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA	199
2.3. ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI	200
2.4. KAZNENI ZAKON FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	201
2.5. ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU FBiH	203
2.6. ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU FBiH	206
2.7. ZAKON O RADU FBiH	207
2.8. ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA	207
2.9. ZAKON O DRŽAVNOJ SLUŽBI U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE	208
2.10. ZAKON O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI FEDERACIJE BiH	208
2.11. ZAKON O KONKURENCIJI BiH	208
2.12. ZAKON O UPRAVNOM POSTUPKU FBiH	208
2.13. PRAVILNIK O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE	209

2.14. PRAVILNIK O POSTUPKU ZA PRIZNANJE TOPOGRAFIJE INTEGRIRANOG KOLA	209
3/ Vrste tajni	210
1. Shematski prikaz	210
2. Privatna tajna	211
2.1. Osobna tajna	211
3. Profesionalna tajna	217
3.1. Odvjetnička / advokatska tajna	222
3.2. Vjeroispovjednička (ispovjedna) tajna	226
3.3. Notarska tajna	229
3.4. Bankarska tajna	231
3.5. Novinarska tajna	235
3.6. Porezna tajna	235
3.7. Osiguravateljska (osigurateljna) tajna	238
4/ Javna tajna	240
4.1. Vojna tajna	240
4.2. Državna tajna	245
4.3. Službena tajna	249
5/ Liječnička tajna	253
5.1. Pojam liječničke tajne	253
5.2. Sadržaj liječničke tajne	258
5.3. Odnos liječnika i pacijenta - pravo na povjerljivost (privatnost)	261
5.4. Uzroci i načini povrede liječničke tajne	267
5.5. Neovlašteno odavanje liječničke tajne	269
5.5.2.1. Moralne i psihološke posljedice	270
5.5.2.2. Kaznena odgovornost	270
5.5.2.3. Prekršajna odgovornost	272
5.5.2.4. Stegovna (disciplinska) odgovornost	272
5.5.2.5. Građanska odgovornost	273
5.6. Ovlašteno odavanje liječničke tajne	274
5.6.1. Ovlaštenje od strane pacijenta	274
5.6.2. Pretpostavljena suglasnost pacijenta	276
5.6.3. Odavanje tajne drugom liječniku pacijenta	276
5.6.4. Odavanje liječničke tajne na temelju (zakonskih) propisa	277
5.6.5. Odavanje liječničke tajne na zahtjev ovlaštenog tijela	278
5.6.6. Odavanje liječničke tajne zbog pretežnijeg interesa trećih osoba	279
5.6.7. Otkrivanje liječničke tajne u znanstvenim publikacijama	281
5.6.8. Otkrivanje liječničke tajne zbog zaštite opravdanih interesa liječnika	281
5.7. Liječnik kao svjedok	282

5.7.1. Parnični postupak	282
5.7.2. Kazneni postupak	284
5.7.3. Upravni postupak	285
5.8. Liječnik kao vještak.....	285
5.8.1. Parnični postupak	285
5.8.2. Kazneni postupak	287
5.8.3. Upravni postupak	287

VIII/ POSLOVNA TAJNA.....288

1/ Pojam.....	288
2/ Uvjeti za određivanje poslovne tajne.....	297
3/ Sadržaj poslovne tajne	302
4/ Što ne predstavlja poslovnu tajnu?	307
5/ Dužnost čuvanja poslovne tajne	308
6/ Ugovor o povjerljivosti.....	316

**IX/ ZAŠTITA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA
POSLOVNOM TAJNOM323**

1/ Zaštita poslovnom tajnom i zaštita pravima iz područja intelektualnog vlasništva	323
2/ Zaštita tajnih podataka patentom.....	330
3/ Poslovna tajna i tehnička unapređenja.....	336
4/ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju	340
5/ Nelojalna konkurencija	342
6/ Poslovna tajna i know-how.....	344
7/ Zaštita povjerljivih podataka.....	348
8/ Sporazum o trgovinskim aspektima intelektualnog vlasništva – TRIPS.....	351
9/ Direktiva 2016/943 o zaštiti poslovne tajne.....	353
10/ Hrvatski Zakon o zaštiti poslovne tajne	381

X/ TAJNOST SUDSKOG POSTUPKA399

**XI/ RAČUNALNI KRIMINALITET I KIBERNETIČKI KRIMINALITET
KAO UGROZE SUVREMENOG INFORMACIJSKOG DRUŠTVA403**

1/ Opći trendovi razvoja inormacijskog društva i pojava računalnog i kibernetičkog kriminaliteta	403
2/ Pojam računalnog kriminaliteta	406

3/ Nastanak računalnog kriminaliteta.....	409
4/ Fenomenologija računalnog kriminaliteta.....	410
5/ Pravno uređenje računalnog i kibernetičkog kriminala.....	411
5.1. Pravno uređenje u Republici Hrvatskoj.....	411
5.2. Konvencija o kibernetičkom kriminalu.....	411
5.3. Izmjene Kaznenog zakona i usklađivanje sukladno Konvenciji od trenutka potpisa Konvencije.....	414

**XII/ ELEKTRONIČKI DOKAZI U PARNIČNOM POSTUPKU
I RAČUNALNA FORENZIČKA ANALIZA417**

1/ Uvod.....	417
2/ Elektronički dokazi u građanskom sudskom postupku.....	418
2.1. Pojam i vrste elektroničkih dokaza.....	418
2.2. Prikupljanje podataka i procjena elektroničkih dokaza.....	422
2.3. Ranjivost (elektroničkih) dokaza.....	423
3/ Elektroničke isprave / dokumenti kao elektronički dokazi u građanskom sudskom postupku.....	425
4/ Umjesto zaključka – vještačenje elektroničkih dokaza.....	428

**XIII/ TONSKO SNIMANJE ROČIŠTA PRED SUDOVIMA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....430**

1/ Uvod.....	430
2/ Razlozi i cilj reguliranja tonskog snimanja ročišta.....	431
3/ Donošenje odluke o tonskom snimanju ročišta.....	435
4/ Pohrana tonskog zapisa.....	436
5/ Način i oblik sačinjavanja pisanog oblika tonskog zapisa.....	437
6/ Prijepis tonskog zapisa i prigovor stranke.....	437
7/ Zakon o kaznenom postupku, upute sudova i Sudski poslovnik.....	438
8/ Zaključak.....	447

POPIS LITERATURE.....451